

UNIVERZITET U BEOGRADU
FAKULTET ORGANIZACIONIH NAUKA
SEMINARSKI RAD
EVROPSKA UNIJA I BALKAN

Beograd, decembar, 2006

SADRŽAJ:

APSTRAKT.....			
..3			
UVOD.....			
...4			
PAKT	O		
STABILNOSTI.....	5		
OBLICI	MULTILATERALNE	SARADNJE	NA
BALKANU.....	6		
STUDIJA			
IZVODLJIVOSTI.....		8	
SPORAZUM O STABILIZACIJI I PRIKLJUCIVANJU.....			8
PROGRAMI	POMOCI	EU	DRŽAVAMA
BALKANA.....	9		
TREKUTNO STANJE NA POLJU INTEGRACIJE ZAPADNOG BALKANA U EU..			10

2

APSTRAKT

Evropska Unija, kao specifičan vid zajedništva evropskih zemalja, predstavlja najviši interes država balkanskog regiona, jer bi svojom integracijom postale ravnopravne članice pod zaštitom EU sa mogućnošću korišćenja svih povlastica koje to članstvo nosi, uključujući pristup evropskom tržištu, kontinuiranu i uravnoteženu ekspanziju, brži privredni rast i rast životnog standarda, ekonomski i tehnološki razvitak i korišćenje sredstava iz fondova EU namenjenih za pomoć slabije razvijenih zemalja članica.

Van EU ostale su, pored zemalja koje imaju pravo priključenja (Norveške, Švajcarske i Islanda), zemlje Balkana i Turska. Iako joj geografski pripada, Balkan u celini nije integralni deo ni ekonomskog ni političkog prostora Evrope. Zbivanja iz prošlosti (zatvorenost komunističkog i socijalističkog režima prema kapitalističkoj evropskoj privredi, raspad SFRJ pracen građanskim ratom i nastanak novih država) dovele su Balkan u periferni položaj u odnosu na modernu integraciju u Evropi. Poslednjih godina su započeli veliki projekti za razvoj država JIE kako bi ispunile uslov za pristupanje EU. Cilj ovog rada je da analizira dosadašnji proces napretka balkanskih zemalja na polju ispunjenja uslova za konačnu integraciju u Uniju.

3

UVOD

Na samitu EU u Solunu, održanom 20. juna 2000. godine, pored usvajanja nacrtu Ustava Evropske Unije, usvojena je i završna deklaracija sa preporukama za pridruživanje zemalja Jugoistočne Evrope. Doneta su odluke da se započne sa izradom Studije izvodljivosti koja bi predstavljala preduslov za početak pregovora o pridruživanju, da rešavanje aktuelnog kosovskog pitanja neće uticati na proces integracije Srbije i Crne Gore, kao i da njihov moguć razlaz posle tri godine probe neće zaustaviti započetu integraciju.

Jedno od ključnih pitanja je zašto je proces integracije Balkana započeo tek poslednjih godina. Odgovor leži u činjenici da devedesetih godina EU nije imala uravnoteženu spoljnu i bezbednosnu politiku, a samim tim ni politiku prema Balkanu. Interes je bio pogranični region i države od strateškog značaja za odnose sa Rusijom, tako da prioriteti postaju Centralna Evropa i zemlje Baltika. Osim toga, s jedne strane smo imali države poput Poljske, Mađarske, Češke i Slovenije, koje su uspele da prevaziđu transformacionu krizu i započnu uspon tržišne privrede, dok su se na drugoj nalazile zemlje sa zabrinjavajuće niskim nivoom razvoja. Ovakva situacija u Evropi onemogućavala je da se stvori jedinstven program pomoći koji bi uključio sve zemlje Istocnog bloka. Zbog toga je odabran parcijalni pristup – region po region. Regionalni prioritet se menja nakon vojne intervencije NATO-a. Istovremeno je došlo do definisanja odnosa EU i Centralne Evrope i Baltika, tako da Balkan postaje prioritetan region.

Sam Balkan ima složenu institucionalnu kartu. Preko nje je moguće sagledati raznolikost kod povezivanja i integracije u evropske organizacije. Nejednakost se kreće od zemalja koje su punopravne članice Unije – poput Grčke i Slovenije, preko zemalja čije je uklanjanje planirano za 2007. (Bugarska i Rumunija), do država koje se nalaze u procesu stabilizacije i asocijacije i koje tek očekuju izazovi i zadaci koje treba ostvariti da bi se dobilo zeleno svetlo za prijem (Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Hrvatska, Makedonija i Srbija).

1 24. jula 2006. Savet ministara EU odobrio je mandate za pregovore o zaključivanju Sporazuma o stabilizaciji i priključivanju Srbiji i Crnoj Gori, na osnovu kojih će ove države voditi zasebne pregovore sa EU, posle osamostaljenja Crne Gore na Referendumu maja 2006.

4

PAKT O STABILNOSTI

Balkanska specifičnost ogleda se u izrazitoj etničkoj heterogenosti, što je ujedno i uzrok sukoba u ovom delu Evrope. Vladajuće partije većine balkanskih zemalja bile su nacionalistički orjentisane i izražavale su otvorene teritorijalne pretenzije prema susednim državama. Posledice ovakvih politika se osećaju i danas. Krizno žarište Jugoistočne Evrope je Kosovo i Metohija, uzrokovano projektom tzv. Velike Albanije, pod kojim se podrazumeva proširenje Albanije na teritoriju Kosova i Metohije, dela Makedonije i Crne Gore gde je albansko stanovništvo u većini. Bugarska je odložila svoj interes u Makedoniji, zbog mogućeg lošeg uticaja na njen prijem u Uniju. Potencijalni sukobi mogu se javiti na liniji Mađarska-Rumunija (zbog mađarskog interesa u Transilvaniji, iako je između ovih zemalja potpisan sporazum o regulisanju prava mađarske manjine) i Grčka-Turska (pitanje Kipra). Još uvek je nerešeno pitanje odnosa Republike Srpske i BiH, a postoji i mogućnost pojačanih autonomnih zahteva Madara u Vojvodini i Bošnjaka u Sandžaku.

Evropa je ponudila rešenje za krizu na Balkanu u vidu Pakta stabilnosti, čiji bi zadatak bio ne samo rešavanje trenutne krize, već i trajno smirivanje svih sukoba u regionu. Njegovim sprovođenjem bi se stvorilo pogodno tle za dalje uključivanje balkanskih država u evropske tokove do potpune integracije.

Pakt stabilnosti usvojen je 10. juna 1999. na međunarodnoj konferenciji u Kelnu, od strane 45 učesnika (28 zemalja /29 sa Jugoslavijom/, 16 međunarodnih institucija, organizacija i programa). Jedina država koja je bila obuhvaćena Paktom, a nije učestvovala u njegovom formulisanju i usvajanju bila je Jugoslavija, dok je Crna Gora imala status

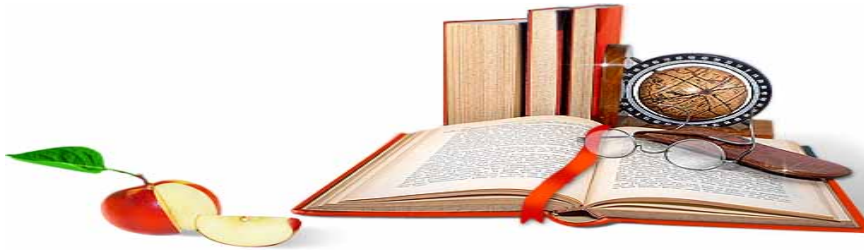
---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)

RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com